

РЕШЕНИЕ

№ 72

гр. Ловеч, 04.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЛОВЕЧ, III СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **ЕВГЕНИЯ ПАВЛОВА**

Членове: **ПЛАМЕН ПЕНОВ**
РАДОСЛАВ АНГЕЛОВ

при участието на секретаря **ВЕСЕЛИНА ВАСИЛЕВА**
като разгледа докладваното от **ПЛАМЕН ПЕНОВ** Въззивно гражданско дело № 20224300500080 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 -273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от **ИВ. Н. Ц.** против решение от 09.11.2021 г., по гр. д. № 667/2021 г. на РС Габрово, с което предявените от въззивника против Административен съд Габрово искове по чл. 225, ал. 1 ЗСВ и по чл. 86, ал. 1 ЗЗД са отхвърлени като неоснователни.

Във въззивната жалба са направени оплаквания за неправилност на решението, с поддържане на съображения за съществени нарушения на съдопроизводствените правила, необоснованост и неправилно приложение на материалния закон, в следните аспекти: отхвърляне на претенцията по чл. 225, ал. 1 ЗСВ за присъждане на две brutни трудови възнаграждения при вътрешно противоречие на мотивите, според което веднъж се зачита придобития стаж в периода от 13.07.1991 г. до 01.12.1992 г. като такъв, придобит в органите на съдебната власт, и същевременно се приспада като графитикационно обезщетение, изплатено от орган на съдебната власт, а не от Министерството на вътрешните работи; отхвърляне на втората претенция по чл. 225, ал. 1 ЗСВ (за присъждане на шест brutни трудови възнаграждения), заради позоваване от районния съд на вътрешно противоречиво решение на Върховния касационен съд (по гр.д. № 2693/2019 г., IV г.о.), без да се изследва функционалното естество на заеманата длъжност следовател по време на действалия Указ № 1138, обн., ДВ., бр. 57 от 20.06.1979 г. за създаването на единствен следствен апарат при Министерството на вътрешните работи и след приемането на Конституцията н Република България и Закона за съдебната власт. С въззивната жалба е направено искане за отмяна на обжалваното решение, за присъждане на сумите по предявените искове и за присъждане на адвокатско възнаграждение и за двете инстанции.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил писмен отговор на подадената

въззивна жалба, в които се дава становище за нейната неоснователност и за правилност на обжалваното решение, като е изведено искане за потвърждаване на решението.

Въззивникът не взема участие в съдебното заседание – лично или чрез процесуален представител по пълномощие. В представена по делото молба от пълномощника адв. Б. се моли за разглеждане на делото в негово отсъствие, за отмяна на обжалваното решение, присъждане на претендираното обезщетение и на адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 ЗАДв.

Въззиваемият не взема участие в съдебното заседание чрез представляващия го по закон административен ръководител

Ловешкият окръжен съд, след като прецени доводите на страните и извърши самостоятелна преценка на събраните по делото доказателства, приема следното:

Обжалваното първоинстанционно решение е валидно, а в атакуваната част и допустимо, поради което настоящият състав следва да обсъди неговата правилност по оплакванията, посочени във въззивната жалба (чл. 269 ГПК).

Първоинстанционното производство е образувано по предявени от ИВ. Н. Ц. против Административен съд Габрово искове по чл. 225, ал. 1 ЗСВ и по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на следните суми: 35 961,60 лв. – общ размер на шест брутни трудови възнаграждения по чл. 225, ал. 1 ЗСВ; 4 994,67 лв. лихва за забава върху обезщетенията за периода от 01.12.2019 г. до 13.04.2021 г.; 11 987,20 лв. – общ размер на две брутни трудови възнаграждения приспаднати на основание чл. 225, ал. 4 ЗСВ при определяне на дължимото обезщетение по чл. 225, ал. 1 от ЗСВ; 1 664,89 лв. - лихва за забава върху 11 987,20 лв. за периода от 01.12.2019 г. до 13.04.2021 г.

В писмения отговор на ответника е наведено правоизключващо възражение за неоснователност на иска, основано на оспорвания и правни доводи за липса на основание за изплащане на претендираните обезщетения.

Като обсъди събраните пред първата инстанция доказателства по отделно в тяхната съвкупност и взаимовръзка и като съобрази становищата на страните, съдът приема за установено следното от фактическа страна:

Не се спори от страните, а и това се установява от приетите писмени доказателства (удостоверение № 2027/10.12.2019 г. на Окръжна прокуратура Габрово и удостоверение № 23367/10.11.2003 г. на РДВР Габрово), че ИВ. Н. Ц. е бил назначен на длъжността „следовател“ и че е заемал тази длъжност в периода от 12.12.1983 г. до 01.12.1992 г. Не се спори и се установява от писмените доказателства, че ищецът ИВ. Н. Ц. е назначен на длъжност съдия в Административен съд Габрово, а от 28.03.2017 г. - на длъжността „Административен ръководител - председател на АС Габрово“, като до освобождаването му от длъжността (по решение на Съдийската колегия на ВСС по Протокол № 39/26.11.2019 г.), считано от 01.12.2019 г., същият е прослужил в Административен съд Габрово общо 12 години 9 месеца и 16 дни. Видно от извлечение от протокол № 39 от заседанието на Съдийската колегия на ВСС, проведено на 26.11.2019 г., освобождаването на ИВ. Н. Ц. от заеманата длъжност е на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ.

Със заповед № 281/28.11.2019 г. на Председателя на Върховния административен съд е разпредено на ИВ. Н. Ц. да се изплатят дължимите обезщетения по чл. 225, ал. 1 ЗСВ и по чл. 224, ал. 1 КТ, както и определената му от ВСС парична награда по чл. 303, ал. 3, т. 1 ЗСВ. Със заповед №

372/07.02.2020 г. на Председателя на Върховния административен съд е разпредено изплащането на обезщетение по чл. 225, ал. 1 ЗСВ в размер на дванадесет брутни месечни възнаграждения и на обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ за неизползван платен годишен отпуск в размер на 10 работни дни.

Със заповед № 70/18.02.2019 г. на Председателя на Върховния административен съд, издадена на основание решение по протокол № 2 от 24.01.2019 г. на ВСС, е разпоредено изменение на допълнително трудово възнаграждение за ранг на ИВ. Н. Ц., като видно от заповедта, основното възнаграждение е 4 446 лв., а допълнителните се формира от това за ранг „съдия ВКС/ВАС“ в размер на 300 лв. и от това за трудов стаж и професионален опит за 41 г. – 60 %.

При така установените факти настоящата инстанция прави следните правни изводи:

Предявените искове са неоснователни.

С разпоредбата на чл. 225 от ЗСВ се урежда т.нар. гратификационно обезщетение за съдия, прокурор или следовател, което по естеството си съставлява благодарствено плащане, а не компенсаторно такова. Според редакцията цитираната разпоредба ☐ до изменението от 2020 г. (ДВ, бр. 11 от 2020 г.), действала към момента на освобождаване на ищеца от длъжност, при освобождаване от длъжност съдия, прокурор или следовател с повече от 10 години стаж на такава длъжност има право на еднократно парично обезщетение в размер на толкова брутни месечни възнаграждения, колкото прослужени години има в органите на съдебната власт, но не повече от 20 (чл. 225, ал. 1 ЗСВ). От цитираната разпоредба следва, че предпоставката за възникване на правото на гратификационно обезщетение се свежда до минималното придобития към момента на освобождаване стаж на длъжността съдия, прокурор или следовател (повече от десет години), а определянето на размера на дължимото обезщетение (броят на брутните заплати, при установен лимит от 20 такива) е обвързано с прослужените години в органите на съдебната власт. Следователно, размерът на обезщетението е функция от прослужените години в органите на съдебната власт, за разлика от предпоставката за неговото възникване, при която е необходимо да е заемал съответната длъжност (съдия, прокурор или следовател) повече от десет години. При последващо освобождаване от длъжност, от дължимото обезщетение по чл. 225, ал. 1 ЗСВ се приспада обезщетението, получено при предишното освобождаване (чл. 225, ал. 4 ЗСВ). Отчитайки еднократността на неговата дължимост и естеството на обезщетението по чл. 225, ал. 1 ЗСВ (благодарствено плащане), чиито размер е функция от продължителността на положения труд, за да се избегне повторно плащане за един и същ трудов стаж, в разпоредбата на чл. 225, ал. 4 от ЗСВ се предвижда приспадане на обезщетението, получено при предишното освобождаване от длъжност съдия, прокурор или следовател, без да се посочва, че предишната длъжност на следователя трябва да е била в системата на съдебната власт.

В случая, при освобождаването му от длъжност, считано от 01.12.2019 г., ищецът е прослужил в Административен съд Габрово общо 12 години 9 месеца и 16 дни, т.е. към този момент той е имал повече от 10 години стаж като съдия в същия съд, с оглед на което е възникнало основанието за заплащане на обезщетение по чл. 225, ал. 1 ЗСВ.

Доколкото размерът на обезщетението по чл. 225, ал. 1 ЗСВ е функция

от продължителността на положения труд в съдебната власт, спорният въпрос, определящ изхода по делото, се свежда до броя на прослужените от ищеца години в същата власт. Несъмнено, в тях се включва времето, през което той е бил съдия в административен съд, т.е. работил е в орган от системата на съдилищата, попадаща в съдебната власт (чл. 61, ал. 1 ЗСВ). Прослужените от него години като следовател в периода от назначаването му на 15.12.1983 г. до 12.07.1991 г. не следва да се вземат предвид при изчисляване размера на дължимото обезщетение, защото са били в системата на МВР (Указ № 1138 за създаване на единен следствен апарат при Министерството на вътрешните работи), а не в съдебната власт, каквото е изискването на чл. 225, ал. 1 ЗСВ. До влизане в сила на Конституцията на Република България (12.07.1991 г.) в държавата не е имало самостоятелно установена съдебна власт, като дотогава на конституционно ниво, в самостоятелна Глава VIII на Конституцията от 1971 г. (отм.), са били уредени само съдът и прокуратурата. Като самостоятелна и независима, включваща в себе си и следствените органи, съдебната власт е установена с действащата Конституция (чл. 128 от Конституцията). Ето защо за прослужени години като следовател в органите на съдебната власт би могло да се зачете единствено стажът на ищеца на тази длъжност след влизане в сила на Конституцията (13.07.1991 г.) до освобождаването му (01.12.1992 г.) – една година, четири месеца и седемнадесет дни. Прибавени към стажа му като съдия, прослужените от ищеца години в съдебната власт, е четиринадесет години, два месеца и четири дни, за която продължителност се следва обезщетение в размерна четиринадесет brutни месечни възнаграждения (чл. 225, ал. 1 ЗСВ).

От това възнаграждение следва да се приспадне предходното получено от ищеца обезщетение в размер на две brutни трудови възнаграждения, получени от него при освобождаването му от длъжността следовател през 1992 г. Приспадането на обезщетението, получено при предишното освобождаване от длъжност следовател, следва не от това дали предишната длъжност е била част от съдебната власт, а от еднократността на неговата длъжност и избягване на повторно благодарствено плащане за един и същ трудов стаж (чл. 225, ал. 4 ЗСВ).

В този смисъл са неоснователни оплакванията във въззивната жалба за постановяване на обжалваното решение при вътрешно противоречие на мотивите – от една страна зачитане на придобития стаж в периода от 13.07.1991 г. до 01.12.1992 г. като такъв, придобит в органите на съдебната власт, и същевременно му приспадане като графитикационно обезщетение, изплатено от орган на съдебната власт, а не от Министерството на вътрешните работи. Такова противоречие не е налице. Уреждайки обезщетението по чл. 225, ал. 1 ЗСВ като еднократно плащане, законът поставя различни изисквания към предпоставките за неговото възникване (повече от десет години на длъжността съдия, прокурор и следовател), за определяне на размера му в brutни месечни възнаграждения (според прослужените години в органите на съдебната власт) и за получаването му при последващо освобождаване (с приспадане на обезщетението, получено при предишното освобождаване, без да се посочва изрично предишната длъжност на следователя да е била в системата на съдебната власт). Неоснователно е позоваването на въззивника на Решението на за определяне на реда и начина за изчисляване на обезщетенията по чл. 225 ЗСВ, защото те са приети въз основа на нормативната делегация по чл. 225, ал. 6 ЗСВ (нова –

ДВ, бр. 11 от 2020 г.), която не е намира приложение за случаите на освобождаване от длъжност на магистрат преди 11.02.2020 г., тъй като законодателят не е приел закон с обратно действие.

Крайните изводи на двете съдебни инстанции по неоснователността на исковите съвпадат, поради което първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

При този изход на спора, на въззивника не се дължат претендираните по делото разноски. От въззиваемия не се претендират разноски, поради което не следва да му се присъждат, въпреки неоснователността на въззивната жалба и предявените иски.

Водим от горното и на основание чл. 271, ал. 1 ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 341/09.11.2021 г., по гр. д. № 667/2021 г. на РС Габрово.

Решението може да се обжалва пред Върховния касационен съд при наличие на предпоставките на чл. 280, ал. 1 ГПК, в едномесечен срок от връчването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____